

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manuale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

cap. 15. De Horis canonicis, & Missis Synodalibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

brat solemniter, assumit omnia paramenta Pontificalia, vsque ab pallium exclusiue, si est Archiepiscopus, ex Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 16. si affilit, conuenit, vt amictu, alba, cingulo, stola, pluuiali, & mitra pretiosa indutus assistat Missæ, cum solitis Cæremonijs, eodem habitu semper aderit in sessionibus Synodalibus. Baculum vero pastoralem vel gestet, vel gestare faciat.

2 Dignitates, & Canonici parati adsint, ex Cærem. Episc. lib. 1. cap. 31. hoc est pluuialibus Dignitates; Planetis, & Dalmaticis Canonici Presbyteris, & Diaconi. & si non sunt distinctæ præbendæ, fiat tamen distinctio per paramenta. Congr. Rit. 15. Mart. 1668.

3 Coadiutores Canoniceotum (quoniam & ipsi vna cum Coadiutis interesse debent) aderunt cum habitu Canonicali ordinatio, non parati; ad distinctionem.

4 Collegiatæ non mutant habitum in choro consuetum. Præfetti Collegiarum in Prouincia Mediol. ex Conc. Prou. V. vna cum Canonici cathedralis pluuialia induunt. in Processione prima, & vltima ex auctoritate Conc. Prou. IV. Episc. Laudensis concessit pluuialis vsum Præpositis non Collegiatarum, & Vicarijs foraneis, vt esset inter clericum, & clericum aliqua distinctio inter eundem. finita vero Processione exiunt pluuialia.

5 Rectores Parochiarum capitulum gestant supra cotam multis in locis Neapoli stolam vt dignoscantur ab alijs, seruanda est loro-rum consuetudo.

6 Statuant Episcopi, quod expedire iudicauerint ad Actionis Synodalis splendorem, & maiestatem Ecclesiasticæ Hierarchiæ representandam.

7 Ordo vero sedendi in Synodo est ille, quem supra significauimus, tum capite 9. de apparatusum. 5. 6. 7. 10. tum capite 12. de catalogo Cleri. Vrbanus enim Clerus hinc inde à tergo, Canonicorum cathedralis sedere debet. Beneficiarij, seu mansionarij, & choro cathedralis addicti, iammediate in scamnis post canonicos eiusdem; nõ quia digniores sint canonicis collegiatarum; sed quia in seruitio coniunctiores suis Canonici esse debent.

8 Collegiatarum vero Canonici sedebunt hinc inde; totum collegium primum à dextris Episcopi, secundum à sinistris Episcopi, & sicut dicitur, & Prior collegij sedeat in scamno oblongo primum, propius Episcopo.

9 Parochi à tergo collegiatarum, & alij de ciuitate post parochum.

10 Diocæsanus autem clericus sedebit in mediâ

naui ante faciem Episcopi, hinc inde, ita, vt in scamnis anterioribus, & iuxta dextram Episcopi, digniores collegiatæ sedeant; Parochi à tergo collegiatarum, & alij à tergo Parochorum, vt supra diximus.

11 Vicarius Episcopi, si est Protonotarius, induat rochetum, & mantelletum. si non est, induat habitum, quem per Urbem defert, non pluuiale.

12 Si Vicarius est canonicus, ad Missam, & Processionem, induitur, vt canonicus. Ad sessionem Synodalem, vt Vicarius.

DE PROCESSIONIBUS Synodalibus. Cap. XIV.

1 **D**uplex Processio fieri solet, altera pro initio Synodi, quam significat cærem. Episcop. loco citato; altera pro fine eiusdem, prout in Actis, Eccl. Mediol.

2 Pro prima varius est ordo. nam aliqui ante Missam, alij post Missam, Conc. Prou. Mediol. 2. eam præmittit Missæ. statuat Episcopus, quicquid voluerit.

3 Solet à Vicario Generali fieri Edictum de hac prima processione, cuius exemplum dabitur in 4. parte cap. 6.

4 Decernenda est Ecclesia, ad quam eundem sit, & via, per quam eundem.

5 Item, qui Hymni, & Psalmi, dum itur, sint cantandi. quorum Tabella editur, vt diximus supra cap. 12. num. 2.

6 Præfertur vna tantum crux cathedralis Ecclesiæ, quam sequitur totus Clerus, ordine retrogrado, quo in Synodo sedent.

7 Dum itur, quisque Clerus partialis cantare debet Hymnos, & Psalmos; priore de illo clero primum inchoante Hymnum.

8 Hora est præscribenda Processionis primæ, & euulganda ad valvas Ecclesiæ.

9 Clerici deputandi sunt pro ordinanda Processione, quotquot erunt necessarii.

10 Vltima vero Processio fit intra ambitum Ecclesiæ, vel paulo extra, si multus est Clerus; & fit eodem modo, quo prima: sed cantatur Hymnus, Te Deum.

11 Si ad primam processionem Regulares, & Confratres conuenire solent, id fiat.

De Horis Canonicis, & Missis Synodalibus. Cap. XV.

1 **H**oræ canonicæ in Cathedrali dicuntur heelerius; & ferè sine cantu, ne impediat actio Synodalis.

2 Vespere cantantur alicubi à toto Clero in cantu Gregoriano, alternatim. ab Vica-

- ing ex vna parte, à foraneo Clero ex altera, cui conuenit, vt assignentur duo mansionarij de choro, qui firmiorem habent vocem, qua moderari queant foraneorum voces sapientius discordes, qui ritus feruorem in Clero excitat, & populum adificat. interea quoque congregatur totus clerus pro actione Synodali immediate post Completorium continuanda. Completorium autem debet dici à solis Officialibus chori dimissa voce: & interim poterit Episcopus pro sessione parari.
- 3 Missa de die omitti potest licet, & pro ea cantari Missa Synodalis de Spiritu sancto, quam præferibit Ceremoniale, vel alia Missa, vt mox dicemus.
 - 4 Si triplex sit sessio, prima die cantabitur Missa ab Episcopo, vel, eo impedito, à prima dignitate, de Spiritu sancto. secunda die à Canonico, ritu pro Defunctis pro commemor. Episcoporum, & Sacerdotum Defunctorum generali, tertia die ab alio canonico pro gratiarum actione Missa de Sanctissima Trinitate. Acta Eccl. Mediol. vt nimirum clerus Vrbani & multo magis foraneus videat aliquando, & discat varios ritus, & ceremonias, Pontificales; Canonicas, festiuas, & pro Defunctis.
 - 5 Pro Missa Pontificali poterit etiam Episcopus Missam planam facere, cum vsu tamen mitræ, dum à sede scedit ad altare, & dum manus lauat item eidem deseruiet duo canonici cum Dalmaticis, & Presbyter Assistentis cum pluuiali; ij scilicet, qui Missa solemniter deseruire solent.
 - 6 Missa pro Defunctis assistat Episcopus in cappa: Missa vero de Sanctissima Trinitate cum pluuiali, & mitra. Absolutionem autem Defunctorum faciet Episcopus in sua sede cum pluuiali & mitra simplici; vt vario ritu hæc sunt.
 - 7 Communio cleri faciendi est in prima Missa, & intra eandem ex pia multorum Episcoporum consuetudine, qua de re in Framonitionibus supra memoratis moneri debet Clerus. quam etiam communionem Pontificalem præferibit.
 - 8 Quæ attinent ad incensationem Cleri, & pacem dandam eidem, dicemus in loco proprio, & cum de Magistris ceremoniarum. cap. 28.
 - 9 Missa vnicam Orationem habebit, cum Gloria, Credo, & Præfatione in cantu solemniter, si Missa plana est, adhuc ea dici possunt; quia sollemnis est aliquo modo, & pro te grati. Post Nonam prædictæ Missæ dicuntur, quia sunt Vociuæ.

Barth. Gauant.

DE IIS; QVÆ CANTANDA SVNT
à Musicis. Cap. XVI.

- 1 IN Missa Pontificali solemniter musicus cantus cum organo adhibendus erit de more, sed absque mora.
- 2 In Missa plana Episcopi, dum secretas recitat preces, cantari poterunt sacra cantica cum organo, & vocibus.
- 3 In Missa pro Defunctis Sequentia, Dies iræ, tantum ad arbitrium, & sine organo.
- 4 In Missa de Sanctissima Trinitate, Gloria, Credo, Sanctus, & Agnus Dei. cætera in cantu Gregoriano. Organum pulsatur de more.
- 5 In ingressu Episcopi in Ecclesiam Organum pulsatur, mane tantum.
- 6 In Processione poterunt cantari à Musicis Hymni, & Psalmi, vt in Tabella propria, & in vltima Hymnus, Te Deum.
- 7 In actione Synodali, quotidie, Hymnum, Veni creator, cantabunt Musicis.
- 8 Iisdem respondebunt Benedicenti solemniter Episcopo in fine totius Synodi. nihil præterea. Litanias prima die alicubi cantant Musicis.

DE PERAGENDIS PVBLIO ANTE
diem Synodi. Cap. XVII.

- 1 EX Cæremon. Episcop. loco citato tribus proximis diebus Dominicis ante diem Synodi conueniens erit, vt tam in Ecclesia Cathedrali, quam in singulis Parochialibus per Concionatores, & Parochos denuncietur Synodus, populique ad deuotionem, orationes, ieiunia, sacramentum penitentiae, sanctissimæ Eucharistiæ summptionem, aliaque pia opera excitentur: vt actio Synodalis, Deo opitulante, dignum sortiatur exordium, felicemque, & fructuosum progressum, & finem. Hæc ibi. Oratio, seu Missa de Spiritu Sancto à Clero in Festis quintis dicenda erit.
- 2 Prædie diei constituta pro Synodo, ex eodem cæremoniali ibidem pulsari debent campanæ, tum Cathedralis, tum aliarum Ecclesiarum solemniter, & præsertim sub noctem præcedentem. qua de re opportune monendi erunt Ecclesiarum Præfecti.
- 3 Eodem die affigetur schedula, varijs in locis, indicenda Hora pro Synodo; cuius formulam habes infra in 4. parte cap. 1. num. 6.

R 3 DE